

מורשת

מהתגבשות הלאומיות

היהודית ועד הקמת

המדינה

מדריך למורה

מבוא

על הספר

הספר מתאר את האירועים המרכזיים בתולדות עם ישראל באופן כרונולוגי מהתגבשות הלאומיות היהודית במאה ה-19 ועד ההכרזה על הקמתה של מדינת ישראל. הפרקים בספר מביאים את נושאי הלימוד השונים בחלוקה לארבע תקופות והן:

התגבשות הלאומיות היהודית במאה ה-19

- **פרק א - היהודים באירופה במאה ה-19** (אורח חיי היהודים, המהפכה הצרפתית, השינוי במעמד היהודים, השינוי בחיי היהודים, האיום על הזהות היהודית, ניצני הלאומיות היהודית, האנטישמיות במערב אירופה, פרשת דרייפוס, האנטישמיות ברוסיה, דילמת הגירת היהודים)
- **פרק ב - התעוררות הלאומיות היהודית** (מבשרי הציונות, חקר התרבות היהודית, הניסיונות להחייאת השפה העברית).
- **פרק ג - בדרך מלאומיות לתנועה לאומית** (התאגדות היהודים באגודות לאומיות, מנהיגי הלאומיות היהודית – לילינבלום ופינסקר, הקמת תנועת חיבת ציון, קשייה והישגיה).
- **פרק ד - הציונות - התנועה הלאומית של היהודים** (בנימין זאב הרצל, חזונו של הרצל, הקונגרס הציוני הראשון, תוכנית באזל, הקמת ההסתדרות הציונית ותפקידיה, פעילותו המדינית של הרצל, הוויכוח על תוכנית אוגנדה, מותו של הרצל וחילופי הנהגה).
- **פרק ה - אידיאולוגיות בלאומיות היהודית** (הציונות המעשית, הציונות המדינית, הציונות הרוחנית, הציונות הדתית, הציונות הסוציאליסטית, הציונות הסינתטית, מפלגת הבונד, הטריטוריאליסטים, אגודת ישראל).

פעולות ההגשמה של התנועה הציונית

- **פרק ו - העלייה הראשונה** (היישוב הישן בארץ ישראל, השינויים בארץ ישראל, העלייה הראשונה ומאפייניה, עליית יהודים מתימן, צורות

התיישבות של העולים, הברון רוטשילד וסיועו לעולים, מאפייני ניהול המושבות והישגיהן, קשיי עולי העלייה הראשונה).

- **פרק ז - העלייה השנייה** (הגורמים לעלייה השנייה, מאפייני עולי העלייה השנייה, עלייה שנייה של יהודים מתימן, ההבדל בין עולי העלייה הראשונה לעולי העלייה השנייה, ההתיישבות שלעולי העלייה השנייה, הקבוצה, הקואופרציה, כיבוש השמירה).
- **פרק ח - החברה היהודית בארץ ישראל** (התרחבות תהליך העיור, הקמת העיר תל אביב, אגודת האיכרים, מפלגות הפועלים, תחיית השפה העברית, התפתחות החינוך העברי, מלחמת השפות, התפתחות הספרות העברית)
- **פרק ט - ארץ ישראל במלחמת העולם ה-1** (הדילמה של ההנהגה הציונית, גדוד נהג הפרדות והמחלוקת סביבו, גדודי הלוחמים בצבא הבריטי, מדיניות השלטון העותומני כלפי היהודים, פרשת נילי, הגדוד הארצישראלי, הצהרת בלפור, סיום השלטון העותומני בארץ ישראל).

המאבק על בניין הבית הלאומי

- **פרק י - ארץ ישראל תחת השלטון של המנדט הבריטי** (המזרח התיכון תחת שלטון מנדט, הנציב בריטי העליון, קביעת גבולות ארץ ישראל, פעולות הנציבים הבריטים בארץ, ארגון שלטון המנדט).
- **פרק י"א - הנהגה חברה וכלכלה ביישוב** (ועד הצירים, הקמת הרבנות הראשית, כנסת ישראל, הקמת הסוכנות היהודית, צמיחת האוכלוסיה היהודית בארץ, התבססות ההתיישבות החקלאית, הקמת הקיבוץ, הקמת מושב העובדים, התפתחות ההתיישבות העירונית, התפתחות הכלכלה, חיי התרבות, הקמתם של ארגונים ומפלגות).
- **פרק י"ב - המחנאות האידיאולוגית ביישוב** (הקמת גדוד העבודה, הקמת ההסתדרות הכללית, המחלוקת על העבודה העברית).
- **פרק י"ג - בעיות הביטחון של היישוב** (מוקדי הכוח בארץ ישראל, התביעות הלאומיות של הערבים, מאורעות תרפ"א, מאורעות תרפ"ט,

מאורעות תרצ"ו – תרצ"ט, הקמת ארגון ההגנה, מדיניות ההבלגה, שיתוף הפעולה של היישוב עם הבריטים, הקמת ארגון האצ"ל, הקמת יישובים חדשים).

- **פרק י"ד - היישוב במלחמת העולם ה-2** (מחלוקת על מדיניות היישוב, הקמת ארגון הלח"י, התנדבות היישוב לצבא הבריטי, הקמת הבריגדה היהודית, שיתוף פעולה של היישוב עם הבריטים, הקמת הפלמ"ח, כלכלת היישוב תומכת בבריטים).
- **פרק ט"ו - מאבק היישוב בבריטים** (פעולות בריטניה נגד ההעפלה, המרד של האצ"ל, פעולות הטרור של הלח"י, הסזון, תוכנית בילטמור).

המאבק לעצמאות והקמת המדינה

- **פרק ט"ז - בדרך לחלוקה של ארץ ישראל** (מדיניות בריטניה לאחר המלחמה, גורל העקורים, התערבות ארה"ב במצב הפליטים היהודים, הקמת ועדות חקירה, תנועת המרי העברי, השבת השחורה, ההעפלה, האוניה אקסודוס, המאבק המזוין בבריטים, הפריצה לכלא עכו, החלטת החלוקה של האו"ם).
- **פרק י"ז - מלחמת העצמאות והקמת המדינה** (המלחמה בין היישוב היהודי לאוכלוסייה הערבית, המלחמה על הדרכים, מבצע נחשון, מבצע הראל, ההכרזה על הקמת מדינת ישראל).

על המדריך למורה

המדריך למורה נועד לאפשר לכם המורים:

- להרחיב את ההסבר בנושאים מסוימים שיש בספר באמצעות הסברים מפורטים המופיעים באתרים שונים באינטרנט.
 - להמחיש את נושאי הלימוד בספר באמצעות צפייה בסרטוני המחשה שונים המופיעים באינטרנט.
- שילוב של חומר הלימוד בספר יחד עם הרחבה והמחשה של הנושאים השונים יתרמו לתלמידים להבין טוב יותר את חומר הלימוד.

התגבשות הלאומיות היהודית במאה ה-19

פרק א – היהודים באירופה במאה ה-19

היהודים במאה ה-19 – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%99%D7%9D_%D7%91%D7%9E%D7%90%D7%94_%D7%94-19

היהודים באירופה במאה ה-19 – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=QoxV4LuF25k>

המהפכה הצרפתית – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=gace_qc87lQ

https://www.youtube.com/watch?v=a5HZK_7DgOA

<https://www.youtube.com/watch?v=hnqE9PCM6vl>

היהודים במזרח אירופה במאה ה-19 – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=qhsYmxP9aYk>

<https://www.youtube.com/watch?v=HOiyM8HKqil>

יהדות רוסיה במאה ה-19 – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=69muExi5O10>

האנטישמיות במערב אירופה – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=1D2oF6A0G_s

פרשת דרייפוס – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=UmhynKCzLgs>

הגירת היהודים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=uD1b7oUQn4c>

<https://www.youtube.com/watch?v=-jFrBpow3L4>

פרק ב' – התעוררות הלאומיות היהודית

מבשרי הציונות – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%91%D7%A9%D7%A8%D7%99_%D7%94%D7%A6%D7%99%D7%95%D7%A0%D7%95%D7%AA

מבשרי הציונות – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=yaSma1hvhUk&t=46s>

<https://www.youtube.com/watch?v=u8-Nv9tMqfA>

<https://www.youtube.com/watch?v=dxakkBwGARu>

פרק ג' – בדרכי מלאומיות לתנועה לאומית

התאגדות היהודים באגודות לאומיות – הסבר מורחב

אגודת ביל"ו

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%91%D7%99%D7%9C%D7%95%D7%92%D7%9C%D7%95%D7%93%D7%AA_%D7%A2%D7%96%D7%A8%D7%90

אגודת עזרא

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%90%D7%92%D7%95%D7%93%D7%AA_%D7%A2%D7%96%D7%A8%D7%90

מנהיגי הלאומיות היהודית – הסבר מורחב

לילינבלום

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%A9%D7%94_%D7%9C%D7%99%D7%99%D7%91_%D7%9C%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%99%D7%A0%D7%91%D7%9C%D7%95%D7%9D

פינסקר

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%94_%D7%9C%D7%99%D7%99%D7%91_%D7%A4%D7%99%D7%A0%D7%A1%D7%A7%D7%A8

תנועת חובבי ציון – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=rsrAUb4Evmo>

פרק ד – הציונות - התנועה הלאומית של היהודים

הגורמים לצמיחת התנועה הציונית – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=qyqGr3CmxMY>

בנימין זאב הרצל – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=KKwW_cFmLbQ

<https://www.youtube.com/watch?v=qO88cy4YgHU>

חזונו של הרצל – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=KKwW_cFmLbQ

<https://www.youtube.com/watch?v=CFa-DpmPPzw>

<https://www.youtube.com/watch?v=9TonKGLDJz4>

<https://www.youtube.com/watch?v=Okp3pDBZnPQ>

הקונגרס הציוני הראשון – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=_LDUc3qAtzc

<https://www.youtube.com/watch?v=ekObNbmsv8A>

תוכנית באזל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=b-IQP7j19c9>

ההסתדרות הציונית – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=NEVbHM0uEJQ>

פעילותו המדינית של הרצל – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=J_7kRvi3xcw

הוויכוח על תוכנית אוגנדה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=cFoDf9Xgjrk>

פרק ה – אידיאולוגיות בלאומיות היהודית

האידיאולוגיות בתנועה הציונית – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=SE5BdbZJV_4

<https://www.youtube.com/watch?v=OFn3chunL3k>

<https://www.youtube.com/watch?v=xFQvIIXHwbl>

המתנגדים לציונות – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=zDkGFJ6lclK>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZcZGhbedtMw>

פעולות ההגשמה של התנועה הציונית

פרק ו – העלייה הראשונה

היישוב הישן בארץ ישראל – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=0lq1_hjPHEg&t=53s

<https://www.youtube.com/watch?v=7p3tx5uGmU>

<https://www.youtube.com/watch?v=RZFyiDC7P28>

<https://www.youtube.com/watch?v=iBz41FdoFps>

העלייה הראשונה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=lgMnwb5JxBw>

<https://www.youtube.com/watch?v=MxracAX2LvA>

https://www.youtube.com/watch?v=i4_l0pOMryl

עליית יהודים מתימן – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=Z9ceeALzJvI>

הברון רוטשילד וסיעו לעולים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=ZQMnBEpZAqA>

<https://www.youtube.com/watch?v=xdWSFHuf7iE>

<https://www.youtube.com/watch?v=k591m2BsQMc>

https://www.youtube.com/watch?v=_dpaDZ4uXgU

מאפייני ניהול המושבות – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=r_6T4xlsD9c&t=106s

<https://www.youtube.com/watch?v=wQcnM60m3bM>

פרק ז – העלייה השנייה

מאפייני עולי העלייה השנייה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=w2yber3ty7o>

ההבדל בין עולי העלייה הראשונה לעולי העלייה השנייה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=XrGQ8dw7izo>

ההתיישבות של עולי העלייה השנייה – סרטון

הקבוצה

<https://www.youtube.com/watch?v=POlqXhC-nml>

הקואופרציה

<https://www.youtube.com/watch?v=eBy7B5Yep9M>

כיבוש השמירה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=Kukw0wZMipw>

https://www.youtube.com/watch?v=BDYGw0qA_GI

פרק ח – החברה היהודית בארץ ישראל

הקמת העיר תל אביב – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=XbkD5m89i88>

<https://www.youtube.com/watch?v=aZsZ-eqx8U4>

https://www.youtube.com/watch?v=54_Vmzdz_Zo

מפלגות הפועלים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=wquKqt9hgn8>

<https://www.youtube.com/watch?v=weOdMgKHmn4&t=71s>

תחיית השפה העברית – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=bWVWTcEJXrY>

<https://www.youtube.com/watch?v=0cowtfdYb2k>

התפתחות החינוך העברי – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=iTrz8n9DA38>

מלחמת השפות – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=3VdBcMKWQz8>

התפתחות הספרות העברית – הסבר מורחב

יוסף חיים ברנר

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%99%D7%95%D7%A1%D7%A3_%D7%97%D7%99%D7%99%D7%9D_%D7%91%D7%A8%D7%A0%D7%A8

שמואל יוסף עגנון

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A9%D7%9E%D7%95%D7%90%D7%9C_%D7%99%D7%95%D7%A1%D7%A3_%D7%A2%D7%92%D7%A0%D7%95%D7%9F

פרק ט – ארץ ישראל במלחמת העולם ה-1

הדילמה של ההנהגה הציונית – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=wQcnM60m3bM>

<https://www.youtube.com/watch?v=BzIPefCRY24>

הגדודים העבריים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=HUFvyI9NyX0>

<https://www.youtube.com/watch?v=my7F2NI9Dj0>

התייחסות השלטון העותומני ליהודים בארץ ישראל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=qfB4MCcFWXQ&t=143s>

ארגון נילי – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=2FmsM3BSdiQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=l0daBzVDcdo>

<https://www.youtube.com/watch?v=yB4eIXmEY6g>

הצהרת בלפור – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=OYDgWJqqtY8&t=16s>

סיום השלטון העותומני בארץ ישראל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=YmEZ0UOG65M>

המאבק על בניין הבית הלאומי

פרק י – ארץ ישראל תחת השלטון של המנדט הבריטי

המזרח התיכון תחת שלטון מנדט – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=S5IsKkWXWzM>

<https://www.youtube.com/watch?v=ra8ivIFcvnk>

<https://www.youtube.com/watch?v=7Qhgndwjmjk&t=169s>

<https://www.youtube.com/watch?v=-ppMjf4n4ok>

הנציב בריטי העליון – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=5Kyr3XrzAA&t=3s>

קביעת גבולות ארץ ישראל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=7Qhgndwjmjk&t=267s>

פרק י"א – הנהגה חברה וכלכלה ביישוב

ועד הצירים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=TVVM9HJ-NwA>

הקמת הרבנות הראשית – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%A8%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%AA_%D7%94%D7%A8%D7%90%D7%A9%D7%99%D7%AA_%D7%9C%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C

הקמת הסוכנות היהודית – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=I_o7LX6B0BQ

צמיחת האוכלוסייה היהודית בארץ – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=ggKmlShRYFw>

<https://www.youtube.com/watch?v=rClvAkzy0A>

<https://www.youtube.com/watch?v=1TqhIIJu65k>

<https://www.youtube.com/watch?v=JEhKrBvlx4U>

<https://www.youtube.com/watch?v=S2S4PLAf6BU>

<https://www.youtube.com/watch?v=3wdSA2eXL7o>

התבססות ההתיישבות החקלאית – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=0lq1_hjPHEg&t=97s

<https://www.youtube.com/watch?v=ApYS97A3svo>

הקמת הקיבוץ

<https://www.youtube.com/watch?v=-sfG2TpGSMo>

https://www.youtube.com/watch?v=3VFC_OrulWQ

הקמת מושב העובדים

<https://www.youtube.com/watch?v=61-ZG-0W5Ew>

<https://www.youtube.com/watch?v=8RjOKSsJULs>

התפתחות הכלכלה, חיי התרבות – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=Kukw0wZMipw&t=171s>

https://www.youtube.com/watch?v=edCcxquy_W8

הקמתם של ארגונים ומפלגות – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=weOdMgKHmn4>

<https://www.youtube.com/watch?v=wquKqt9hgn8>

פרק י"ב – המחנאות האידיאולוגית ביישוב

הקמת גדוד העבודה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=68-npOoTSfY>

הקמת ההסתדרות הכללית – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%94%D7%A1%D7%AA%D7%93%D7%A8%D7%95%D7%A%D7%94%D7%9B%D7%9C%D7%9C%D7%99%D7%AA_%D7%A9%D7%9C_%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%91%D7%93%D7%99%D7%9D_%D7%91%D7%90%D7%A8%D7%A5_%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C

פרק י"ג – בעיות הביטחון של היישוב

מוקדי הכוח בארץ ישראל – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=D_wY5DAyILk&t=61s

הלאומיות של הערבים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=IEGNkDqjDJo>

מאורעות תרפ"א – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=TmMiTJ4gRvQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZLNLCsuno1s>

מאורעות תרפ"ט – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=BnBB-oF3pU>

מאורעות תרצ"ו – תרצ"ט – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=INd3pDTfJpA>

<https://www.youtube.com/watch?v=VLFicvmCeAU>

הקמת ארגון ההגנה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=-LpftUGxH7M>

<https://www.youtube.com/watch?v=TDFVZLggpzE>

<https://www.youtube.com/watch?v=-LpftUGxH7M&t=218s>

שיתוף הפעולה עם הבריטים – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=fDswes_Whlw&t=5s

<https://www.youtube.com/watch?v=jQdx6UINgZo>

הקמת ארגון האצ"ל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=KS5Zm96npL8>

<https://www.youtube.com/watch?v=BzJBM72nCQ4>

הקמת יישובים חדשים – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=jl0K_eGOtp4

פרק י"ד – היישוב במלחמת העולם ה-2

הקמת ארגון הלח"י – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=rvWS5f6LHiQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=e3jtAqdiRI4>

הקמת הבריגדה היהודית – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=GXpyMKFcqpl>

<https://www.youtube.com/watch?v=3GjFpzB1Nql>

<https://www.youtube.com/watch?v=QXvzrFjmm9E>

שיתוף פעולה של היישוב עם הבריטים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=GCCh8gWTwmA>

הקמת הפלמ"ח – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=S-SsqI_q0y0

פרק ט"ו – מאבק היישוב בבריטים

פעולות בריטניה נגד ההעפלה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=NSvQDE8a2G4>

<https://www.youtube.com/watch?v=FahMO3bIH94>

<https://www.youtube.com/watch?v=qTuxzqey2-4>

פעולות האצ"ל והלח"י – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=SVUuWD64ddc>

https://www.youtube.com/watch?v=eo7VjqG5B_U

<https://www.youtube.com/watch?v=w1LBHTlqUms>

הסזון – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=pwbwyc3uT1U>

<https://www.youtube.com/watch?v=LOikHxtWt-I>

המאבק לעצמאות והקמת המדינה

פרק ט"ז – בדרך לחלוקה של ארץ ישראל

העקורים היהודים – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=0ImupnXUTco>

<https://www.youtube.com/watch?v=fZcLaly7gCQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=dRkSUm2FWFQ>

המרי העברי – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=OeUWMyFAEXE>

<https://www.youtube.com/watch?v=Z490zgyPSUs>

<https://www.youtube.com/watch?v=QwpUZ3TaxbM>

<https://www.youtube.com/watch?v=toiyVvQ9Wxg>

<https://www.youtube.com/watch?v=QL2je3xaD6E&t=57s>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ow4O8ksPiCE>

השבת השחורה – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=k7n4laLmA9s>

ההעפלה – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=RT4xA4_eSkY

<https://www.youtube.com/watch?v=d-vUXkHfqrk>

<https://www.youtube.com/watch?v=YwsMsd7a6eM>

<https://www.youtube.com/watch?v=Wk8KTOSS-XU>

האוניה אקסודוס – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=VIVleli7BIE>

<https://www.youtube.com/watch?v=-ASVbMvGAH8>

המאבק המזוין בבריטים – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=fDswes_Whlw

<https://www.youtube.com/watch?v=RqjDNQc0b0I>

<https://www.youtube.com/watch?v=kAA84bgoQ1M>

<https://www.youtube.com/watch?v=ejxGCmRWmek>

הפריצה לכלא עכו – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=9orgL4irI4w>

החלטת החלוקה של האו"ם – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=3W-i6zfb5G4>

<https://www.youtube.com/watch?v=K5sPJVtOPiE>

<https://www.youtube.com/watch?v=nBHxEbJgzY4>

פרק י"ז – מלחמת העצמאות והקמת המדינה

המלחמה בין היישוב היהודי לאוכלוסייה הערבית – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=CQOnnMH_ogc

<https://www.youtube.com/watch?v=zdKPNMQW22w>

מבצע נחשון – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=TQZeJfo1Yc4>

<https://www.youtube.com/watch?v=04oBPKWqjIl>

ההכרזה על הקמת מדינת ישראל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=qcMCYvsZxDo>

<https://www.youtube.com/watch?v=owaXhFegm-8>